

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Rvperti Abbatis Tvitiensis Epistola Ad Sedis Apostolicæ Præsulem,
Romanum Pontificem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

FRUPERTI ABBATIS

TVITIENSIS EPISTOLA AD SEDIS APOSTOLICAE PRÆSULEM, ROMANUM PONTIFICEM.

Prover. 18.

Iacobi. 1.

Apo. 1.

Obiectio

Exo. 36.

Exo. 27.

1. Corin. 12.

Responsio.

Gene. 30.

Mysterium in
virgis Iacob.

Levi. 6.

Humilitas au-
toris

NTE FACIEM TVAM O PRINCEPS, beatissime Petre, testis CHRISTI ac præcentor, Christianæ fidei, simulq; ante faciem uicarij tui Papæ, uiam latam inuenire, & spacium habere, nostra paruitas deposcit. Dicit autem quidam de principibus sapientissimis. Donum hominis dilatat uiam eius, & ante Principes spacium ei facit. Ne igitur uacuu uenirem, donum præsentauit, quale manus mea reperire potuit: & utinam donum perfectum, siue datum optimum, ut dicas, hoc desum est, descendens à patre luminum. Est enim hoc donum non ex corruptibilibus auro & argento, quibus maxime delectantur Principes seculi, sed est opus ex gratia dei,

qua sola delectati sunt & delectantur Principes sanctis quibus ipse rex regu & dominus dominantium principatum dedit æternum in regno suo cœlesti, habetq; amabilem hunc in fronte titulum. DE GLORIFICATIONE TRINITATIS ET PROCESSIONE SPIRITVS SANCTI. ¶ Forte dicit aliquis. Sufficiunt iam Principibus nostris dona siue donaria huiusmodi. Meminisse debes, quia cum fieret tabernaculum domini, & instanter quotidie mane uota populus offerret, artifice uenire compulsi, dixerunt Moyse. Plus offert populus quam necessarii est. Iussit ergo Moses præconis uoce cātari. Nec uir nec mulier quicquam offerat in opere sanctuarij. Sicq; cessatum est à muneribus offerendis, eo quod oblata sufficerent & superabundarent. ¶ Ad hæc inquam: Equidem memini, sed quorsum istud? Hoccine intendis, ut quoniam tabernaculum illud manufactum secundum exemplar siebat tabernaculi non manufacti siue cœlestis, quod in monte monstratum est Moyse, nos quoq; secundum exemplum illius prohibitionis debeamus prohiberi, & cessare à muneribus offerendis in opere sanctuarij cœlestis, cessare ab exercitio gratiarum siue charismatum, quæ spiritus sanctus, prout uult, distribuit singulis, scilicet, à sermone sapientiæ, à sermone scientiæ, à generibus linguarum, ab interpretatione sermonum, quoniam ante nos alij satis sapienter, satisq; scienter locuti sunt & abundanter sermones dei interpretati sunt? Nunquid quia illic uoce præconis cantatum est, ut nec uir nec mulier quicquam offerret in opere sanctuarij, nos quoq; quasi per allegoriam intercludere uis, ut iam in opere sanctuarij cœlestis, nullum offeramus donum de diuitijs salutis, de thesauro sermonis domini. ¶ Noli quæso, noli esse allegoricus nimis. Meminisse debes & tu, quid sancti patres ante nos senserint de illa strophâ simplicis Iacob: Tollens (ait Scriptura) Iacob uirgas populeas uirides & amygdalinas, & ex platanis, ex patre decorticauit eas, detractisq; corticibus in his quæ spoliata fuerant, candor apparuit: illa uero quæ integra erant, uiridia permanserunt, atq; in hunc modum color effectus est uarius. Deniq; iuxta mysticum illud exemplum, nō passim uel ubiq; sed in plerisq; locis corticē literæ detrahim⁹, & cādorē allegoriæ tenemus, in nonnullis allegoriam non quærentes, moralem sensum in uiriditate literæ, retinemus. Exempli gratia: Ignis (ait dominus) in altari semper ardebit, quem nutriet sacerdos, subiiciens mane signa per singulos dies, & imposito de super holocausto, ad olebit adipēs pacificorum. Ignis iste est perpetuus, qui nunquā deficiet de altari. Quid ualeret in isto præcepto literæ cortex? Corticem ergo detrahimus, & allegoriæ intelligentiæ spiritum tenemus, dum altare dei cor nostrum, & in hoc, ignem qui semper debeat ardere, charitatis flammam intelligimus. ¶ Fateor tibi magne sacerdos, quia præsens opus, & quæcunq; hæten us simili studio per egi, sic assero, sic æstimo uel æstimari cupio, tanquā ligna, quibus nutriti possit ignis charitatis siue amoris in altari domini, in corde cuiuspiam legentis siue audientis, & legendi do sue

EPISTOLA RUPERTI AD RO. PONTI:

do siue audiendo cupientis proficere in dilectione nominis domini. Neq; em̄ donū hoc, quo (ut præscriptū) uiam mihi siue spacium ante principes mihi cupio parari, tanti æstimo, quanti est aurum, & argentum & præciosi lapides, quanti hyacinthus & purpura coccusq; bis tinctus & byssus, quæ spiritualiter in constructione spiritualis tabernaculi offeruntur. Bene nobiscum agitur, si hæc scripta nostra saltem precium lignorum habere iudicentur, quibus iam dictus ignis in altari domini, in corde cuiuspiam pusilli, efficaciter nutriatur. ¶ Porro in eo quod iussit Moyses præconis uoce cantari, nec uir nec mulier quicq; ultra offerat in opere sanctuarij, sicut & in multis alijs permaneat sensus literalis: quomodo in partibus uirgarum, cortex uiridis, quia non sicut illic cessatum est à corporalibus, ita & hic cessandum est à spiritualibus offerendis. Non bene uidentium immo inuidētium est, tali similitudine uti, ut dicant, sicut tunc offerebat populus plus q̄ necessarium fuit, ita nunc plures scribunt libri q̄ necessariū sit. Sp̄ licuit, sp̄q; licebit, unicuiq; dicere, salua fide, qd̄ sentit nolentem autem legere nostra, nemo compellit. ¶ Vellem, quoniā lex præcipit domini, tibi summo sacerdoti probata uel accepta esse hæc fidelis animæ oblata, ut uere primitias digne in opus domini suscipiendas. Vbi nam hoc præcipit mystica lex domini? In cōstructione tabernaculi supra memorati, in uerbis istis. Loquere filijs Israhel, ut tollant mihi primitias, ab omni homine, qui offert ultroneus, accipietis eas. Et quis est ille om̄is homo primitias offerens ultroneus, nisi is in quo fides, quæ prima uirtus est, per dilectionem operatur. Nimirum recte dicitur ille ultroneus. Est em̄ hilaris dator, qualem diligit deus, & proinde siue parum offerat siue multum, dignæ oblationes eius primitiæ dicuntur & sunt. Quapropter & istud est notandum, quia oblationes, quæ secundum precium sui uiliores sunt, non ultimo loco ex ore domini nominatæ sunt, scilicet pili caprarū & rubricatæ pelles arietum, sed loco fere medio cunctarum oblationum: ita ut prima posita uideas aurum argentum & æs, Hyacinthum & purpuram coccumq; bis tinctum, & byssum, nouissima aut aromata in unguentum & thimiamata boni odoris, lapides onichinos, & gēmas ad ornandum ephorac rationale: & medio (sicut iam dictū est) loco pilos caprarum, & pelles arietum rubricatas. Nonne per hunc quoq; ordinem utiliter commonemur, quia quæ parua hominibus uidentur, interdum pro bona uoluntate offerentis deo magis accepta habentur, & inter primitias ab eo computantur. ¶ Accipias igitur à me homine ultroneo primitias istas quas obtuli, in primis præfens opus IX. distinctum libellis, de glorificatione trinitatis, & processione spiritus sancti. Sunt alia quæ nūc usq; præsentare nō potui, opus quoddam XIII. librorum de uictoria uerbi dei. Itemq; opus de gloria & honore filij hominis in totidem libellis. In XII. prophetas XXX. libri. In Apocalypsim libri XII. In euangelium Iohannis libri XIII. De sancta trinitate & operibus eius libri XLII. In Samuelē & Dauid libri XV. In honorem beatæ Mariæ uirginis super Cantica libri VII. Scripseram & ante hæc omnia opusculum de Sacramentis siue officijs diuinis per circulum anni, distinctum libellis siue thomis XII. Hoc donum, sicut initio memini ex Salomone dicente donum hominis dilatat uiam eius & ante principes spacium ei facit: hoc inquam donum quis prohibere debet, ne huius hominis uiam dilatat, & ante principes spacium eius faciat, præsertim clamante desuper auctoritate diuina. Ab omni homine, qui offert ultroneus accipietis primitias: Hominem quippe me esse ultroneum, ueraci sententia profiteor, quia non conductus mercede hominis, sed sola delectatus dulcedine uerbi diuini, circa hoc donum laboraui, offerendū in opus tabernaculi dñi: & ea causa hæc recordatus sum, & effudi in me animam meā qm̄ transibo in locū tabernaculi admirabilis, usq; ad domum dei, in uoce exultationis & confessionis,

Exo. 36.

Romanus Pontifex, summus sacerdos

Exo. 29.
Homo ultroneus
Gal. 5.
2. Cor. 9.

Exo. 29

Catalogus operum Rupertii.

Prover. 12.

Exo. 29.
Rupertus, homo ultroneus

Psal. 41